

YAKLAŖIM
Kariyer Yayıncılık

KPSS

KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI

**EĞİTİM
BİLİMLERİ**

**DENEME
SINAVI**

**ÇÖZÜM
KİTAPÇIĐI**

Yaklaşım Kariyer Yayıncılık ve Dağıtım Ltd.Şti

GMK Bulvarı No: 19 Kızılay-ANKARA

Tel: (0312) 229 84 94

Web: www.yaklasimkitap.com - www.yaklasimkitabevi.com

e-posta: bilgi@yaklasimkitap.com

---

1. Okul, gerçek yaşamın bir kopyası olamaz. Okulun amacı, insan zihnini geliştirerek onu yaşama hazırlamaktır. Yeni kuşaklara her zaman ve her yerde gerekli olan bilgi ve değerler kazandırılmalıdır. Bunlar ise insan bilimleri, matematik, felsefe, mantık ve doğa bilimlerinde bulunmaktadır. Benim okulumda da bunu gerçekleştireceğiz." İfadesi Daimicilik ile ilgilidir.

CEVAP A

2. I. Bilgi kaynaklarının ve uygun örneklerin belirlenmesi (İlgili)
II. Gerekli işlemlerin ve araçların seçilmesi ve geliştirilmesi (İlgili)
III. Hangi faktörlerin bilgi toplamada etkili olduğunun belirlenmesi (İlgisiz)
IV. Her işlem için ayrıntılı plan hazırlanması ve kayıt tutulması (İlgili)
V. Bilgilerin toplanması (İlgili)

CEVAP C

3. A) Eğitimde sayısal sorunların baskısını azaltma (Köy Enstitülerinin bir özelliğidir.)
B) Kalkınmayı köyden başlatma (Köy Enstitülerinin bir özelliğidir.)
C) Eğitimde bilimselliği gerçekleştirme (Köy Enstitülerinin bir özelliğidir.)
D) Okur-yazar oranını artırma (Köy Enstitülerinin bir özelliği değildir.)
E) Köye liderlik yapacak öğretmeni yetiştirme (Köy Enstitülerinin bir özelliğidir.)

Okur-yazar oranını artırma için o dönemde kısa süreli millet mektepleri açılmıştır.

CEVAP: D

4. Başkalarının duyarlılıklarına saygı göstererek kendi ihtiyaçlarını, isteklerini ve görüşlerini ifade eder". Kazanımı Tutum ölçeği ve Gözlem formu ile ilgili alanlarda ölçülür.

CEVAP: D

5. Mantıksal-Matematiksel Zekâya Sahip Olan İnsanlar: Neden-sonuç ilişkisini çok iyi kurar. / Mantıksal problemlerin çözümünde başarılıdır. / Somut olguları, soyut ifadelere dönüştürebilir. / Grafik, şema ve şekillerle çalışmaktan hoşlanır. / Sezgi ve kavrayış güçleri gelişmiştir. / Eleştirel düşünme ve akıl yürütme yetileri kuvvetlidir. / Varsayımlar oluşturmayı ve bunları sınınamayı severler.

CEVAP: E

6. Buluş yoluyla öğrenmede, öğrenme, çocuğun merakını uyandıracak bir sorunla başlar. Sorun ne çok kolay, ne de çok zor olmalıdır. Eğer sorun kolaylıkla çözülebilecek düzeyde olursa sıkılır; güç olursa öğrenmekten vazgeçebilir. Bunun için çocuklarda öğrenilecek konuya karşı merak uyandırmak gereklidir. Merak güdüsünü harekete geçirmenin yolu ise, belli bir düzeyde belirsizlik yaratmaktır. Ancak bu belirsizliğin düzeyi iyi ayarlanmalıdır. Aksi takdirde aşırı belirsizlik çocukta kararsızlığa neden olur, sorunu çözmek için yeterince ipucu bulamayan çocuk, öğrenmeye çaba harcamaktan vazgeçebilir (Senemoğlu, 1987, s. 33). Bu nedenle çocuğun güdülenmişlik düzeyi çalışma boyunca sürdürülmelidir.

CEVAP B

7. Bu yöntemde öğrenciler bir beceri ya da durumu sınıfın önünde canlandırırlar. Drama, öğrencilere fantezi ve gerçek sebep-sonuç ilişkilerini açıklama fırsatı verir. Teknik güdülenmeyi artırır, grup etkileşimini geliştirir ve farklılıklara tolerans ve anlayış sağlar. Bu yöntem aynı zamanda eleştirel düşünme, analitik beceriler, karar verme ve yaratıcılığı geliştirir. Drama, doğaçlama, rol oynama ve tiyatro tekniklerinden yararlanarak öğrencilerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri ya da soyut bir kavramı oyunsu süreçlerle canlandırmasıdır. Öğrenci karşılaşılabileceği farklı durumlarda neler yapabileceğini yaşayarak öğrenir.

Yaşayarak öğrenme ve bilgi edinmenin yanı sıra, sözel anlatımın gelişmesi ve toplumsallaşmanın sağlanmasında da önemli yararı bulunmaktadır. Bütün bu açılardan bakıldığında bu yöntem sayesinde yaratıcı, üretken, yalnız belli somut ürünler vererek değil, fikirde de üretken olan, yaratıcı kararlar alabilen, değişik olmanın ve değişiklik yapmaktan korkmayan, dilini iyi kullanan, eleştirel ve yargılayıcı olabilen gençler yetiştirmek için alternatif bir eğitim öğretim tekniğidir.

CEVAP A

8. Hasan öğretmen, dersini işlerken konunun belirli bölümlerini tamamladığında, öğrencilere öğrenmeleri gereken kritik davranışları yoklayan sorular sormakta ve böylece öğrencilerinin henüz kazanmadıkları davranışları saptaması öğretimin, hangi davranışları öğretmede etkisiz kaldığını saptamak amaçlıdır.

CEVAP D

9. Sentez, öğeleri, belli ilişkilere, belli kurallara göre birleştirip bir bütün oluşturma işidir. Sentezde; yenilik, orijinallik, buluş, yaratıcılık, icat etme gibi özellikler söz konusudur. Bu durumda Altı şapkalı düşünme tekniğinin yeşil şapkası sentez basamağı ile ilgilidir.

CEVAP B

10. Dersin girişinde, sürecinde ve değerlendirme aşamalarında kavram haritaları ve soru-cevap tekniği rahatlıkla kullanılabilir.

CEVAP E

11. Bir öğretmen öğrenme sürecinde öğrencilerine anlatım yöntemi ile kolaylıkla kazandırabileceği bir davranış projesi yöntemi ile uzun bir süreçte gereksiz zaman ve enerji harcayarak oluşturması süreci EKONOMİK kullanmadığının bir göstergesidir.

CEVAP A

12. Sınıf içi etkinliklerle ilgili konulara ait problemlerin çözümü amacıyla uygulanan bir çeşit problem çözme yaklaşımıdır. Bu yaklaşımın uygulanması ile öğrenciler, gerçek hayatta var olan hem de gelecekte karşılaşılabilecekleri problemlerin çözümüne çalışırlar. Öğretmen bu stratejiyi uygularken rehberlik yapar ve öğrenciyi yönlendirir. Bu strateji ile öğrencilere bilişsel alanın değerlendirme, duyuşsal alanın örgütlenme (bütünüyle nitelenmişlik), düzeylerindeki hedef davranışlar kazandırılması Araştırma ve inceleme yoluyla öğretim ile ilgilidir.

CEVAP E

13. I. İçeriği anlamlı bir yapı bütünlüğüne getirme ve sunma (Sunuş yolu)
II. Keşif temelli bir sınıf ortamını oluşturma (Buluş yolu)
III. Anlamlı öğrenmeyi sağlama (Sunuş yolu)
IV. Kavram haritaları, grafik ve şemaları kullanma (Sunuş yolu)
V. Probleme dayalı öğrenme ortamı oluşturma (Araştırma ve inceleme yolu)

CEVAP B

14. A) Öğrencileriniz yanlış yanıtlar verdiğinde, yanıtın yanlış olduğunu söylemeyiniz. (Yanlış)
B) Öğrencilerinize üst düzey bilgiler ve beceriler kazandırınız. (Yanlış)
C) Öğrencilerinizin bilgi, beceri ve daha birçok bakımdan birbirlerinden farklı olduğunu unutmayınız. (Yanlış)
D) Çekingen öğrencilerinizin tartışmaya katılmasını sağlamak için sınıf kurallarını kaldırınız. (Yanlış)
E) Merkezine insan onurunu alan bir sınıf atmosferi oluşturunuz. (Doğru)

CEVAP E

15. Öğrencinin gerçek hayat şartlarında veya ona yakın koşullarda gerçekleştirdiği zihinsel ve fiziksel bir etkinliktir. Bu yöntemde öğrenciler bireysel ya da grup halinde çalışabilirler. Konular öğrencilere öğretmen tarafından verilebilir veya öğrenciler konularını kendileri belirleyerek öğretmenlerine sunarlar. Öğrenciler kendilerine çalışma planı, tarihli raporlar uygulayarak hem süreci anlayarak takip ederler hem de süreci gerçek yaşama uygun olarak yaşarlar ayrıca öğrenciler birinci elden bir şeyin nasıl yapılacağını deneme fırsatı bulurlar. Bu süreç PROJE ile ilgilidir.

CEVAP C

16. A) Beyin fırtınası rahat bir ortamda yapılmalıdır. (Doğru)
B) Eleştiri, yargılama ve değerlendirme dışarıda bırakılmalıdır. (Doğru)
C) Fikirler, ilgisiz olsa da ifade edilebilmelidir. (Doğru)
D) Grup başkanı aktif olarak fikirleri yönlendirmelidir. (Yanlış)
E) Fikirlerin sentezi ve değerlendirilmesi aşamasında öğretmen gruba rehberlik etmelidir. (Doğru)

CEVAP D

17. Gerçek hayatta ortaya çıkan yada gerçek hayatta yaşanma ihtimali olan ve öğretmen tarafından hazırlanan problemlerin sınıf ortamında çözümlenerek öğrenmenin gerçekleşmesine dayanan bir yöntemdir. Öğrenciyi gerçek YAŞAM SORUNLARIYLA yüz yüze getiren bir yöntemdir. Örnek olay incelemesi öğrencilerin sorunlu bir olaya aktif olarak katılmalarını gerektirir. Olayı anlatan ve gerekli verileri kapsayan bir rapor üzerinde çalışan öğrenciler olayı öğrenirler, verileri analiz eder, sorunu değerlendirirler. Tartışarak olayın nedenlerine yada çözümüne ilişkin öneriler getirirler.

CEVAP C

18. Çevresine duyarlı ve liderlik özelliklerine sahip bireyler olarak yetişmelerine, ilgi ve istidatlarını geliştirmeleri
- Demokratik yurttaşlık bilincini geliştirebilecek eğitim uygulamalarının, hayatın tüm alanlarına yayılarak yapılacak çalışmaların okul içi ve okul dışı etkinlikleri içermesi
  - Öğrencilerin toplumsal hayata, sorunların çözümüne, yerel düzeyde katılımına ve yöneltici projeler hazırlamaya özendirilmesi
  - Her bireyin topluma katkı sağlayabileceği göz önüne alınarak tüm etkinliklerde geniş katılım sağlanması

Amaçları için en temel yapı Öğrenci kulüpleri kurulmalıdır. Dikkat edilirse her öncül farklı bir sosyal alana dönüktür.

CEVAP A

19. A) Küme .(Yanlış)
B) Çember .(Yanlış)
C) Geleneksel .(Doğru)
D) Konferans .(Yanlış)
E) U biçimi .(Yanlış)

CEVAP C

20. Öğrenme-öğretme yöntemleri, zümre öğretmenler kurulunda tartışılarak belirlenmez çünkü her dersin öğretmeni dersin, sınıfın, olanakların, zamanın ve kendi yatkınlığı ile bilgisi bağlamında hangi yöntemi kullanacağına karar verir.

CEVAP C

21. Somut işlemler dönemi; 1 yaş arası dönem olup, ilköğretimin ilk beş yılına denk gelmektedir. Bu dönemde bireyin sınıflama, sınıflandırma, karşılaştırma, dört işlem yapma ve dönüştürme gibi becerileri gelişir; çocuğun işlemleri muhakeme edişi mantıklı bir hale gelir. İşlem öncesi dönemde çözülemeyen korunum problemleri bu dönemde çözülür. Somut işlemler döneminde çocukların bilişsel yapıları bazı problemleri zihinsel olarak çözebilecek düzeye gelmiş olmakla birlikte, bu dönemde bir problemin çözülmesi somut nesnelere bağlantılı olmasına bağlıdır. Somut işlemler dönemi, zihinsel işlem yapma yeteneğinin henüz gelişmediği işlem öncesi düşünce ile mantık işletme yoluyla muhakeme yapabilen soyut düşünce arasında bir geçiş dönemi olarak kabul edilebilir. Bu yüzden Öğrenciler örnek olayı somutlaştıramazlar.

CEVAP B

22. “Arkadaşlar, bir ders saati sürecinde öğrenci-öğretmen ilişkilerinin sağlıklı olabilmesi için ne yapmamalıyız ?” sorusunun yanıtı: Öğretmenin tüm öğrencilerine eşit ölçüde değer ve önem vermesi

CEVAP D

23. I. Bir hafta içerisinde çalışma yapacağınız arkadaşlarınızı belirleyerek kendi çalışma grubunuzu oluşturmalısınız. (Doğru)
II. Araştırmanın verimli olması ve zamanında hazırlanması için bir plan ve iş bölümü yaparak her bireyin sorumluluklarını belirlemelisiniz. (Doğru)
III. Araştırma için dergi, kütüphane, İnternet vb. kaynaklardan yararlanabilirsiniz. (Doğru)
IV. Genetik yapısının değiştirilebildiği organizmaların bir listesini ders kitabından alabilirsiniz. (Yanlış)
V. Genetik yapısı değiştirilmiş organizmalarla beslenmenin doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığı üzerine etkilerine örnekler verebilirsiniz. (Doğru)

CEVAP E

24. A) Öğretmenlerin bilgisayarlara yönelik olumsuz tutumları (Doğru)
B) Eğitimde bilgisayar kullanımına mesafeli duran veli ve diğer yöneticilerin baskısı (Doğru)
C) Öğretim programının buna uygun bir şekilde hazırlanmamış olması (Doğru)
D) Öğretmenlerin bu konuda yeterince eğitilmemiş olması (Doğru)
E) Öğretim programının bilişsel duyuşsal ve psikomotor özelliği (Yanlış)

CEVAP E

25. Öğrenme nesnelere; uzaktan eğitim maksadıyla hazırlanan ve Öğrenme Yönetim Sistemi'nde çalıştırılan e-öğrenme içeriklerine denir. Öğrenme nesnesi kavramındaki temel düşünce eğitimle ilgili içeriğin çeşitli öğrenme ortamlarında tekrar kullanılabilen küçük parçalara bölünmesidir. Geleneksel olarak, eğitimle ilgili içerik birkaç saatlik süreden oluşur. Öğrenme nesnelere ise süreleri iki ilâ 15 dakika arasında değişen çok daha küçük birimlerdir. Ve bir kez değil sürekli kullanılırlar.

CEVAP C

26. I. Öğrencilerin yaratıcılığın ortaya çıkmasını sağlar. (Doğru)
II. Öğrencilerin sosyal iletişimde bulunma yeteneğini geliştirir. (Doğru)
III. Her öğrenciye kendi hızlarında ve düzeylerinde ilerleme olasılığı verir. (Doğru)
IV. Öğrencilerin kendine güvenini artırır. (Doğru)

CEVAP C

27. Hatalarınızın en aza indirilmesi ve anında dönüt düzeltme yapılabilmesi ve etkin katılımımızla oluşacak bir öğretim sürecine bundan sonra evlerimizde devam edeceksiniz." ifadesi programlı öğretim ile ilgilidir.

CEVAP A

28. 5E modeli aşağıdaki gibi birbiri ile bağlantılı beş bölümden oluşmaktadır;

Giriş aşaması: Öğrencilerin ön bilgilerinin açığa çıkarıldığı ve yeni öğrenilecek konuya eğlendirici, merak uyandırıcı bir giriş yapıldığı bölümdür. Beyin fırtınası yapmak bu bölümü daha eğlenceli kılabilir. Ayrıca konuyla ilgili sorular sorup öğrencini hazırbulunuşluluğunu ölçeriz.

Keşfetme aşaması: Öğrencilerin aktif olarak sorunu çözmek için düşünceler ürettiği ve çözüm yollarına dönüştürdüğü bölümdür. Öğrencinin neler yapabileceğini sorunumuz için ne gibi çözüm yolları geliştirdiğini anladığımız bölümdür.

Açıklama aşaması: Öğretmenin öğrencilerin yetersiz olan düşüncelerini daha doğru olan yenileriyle değiştirmesine yardımcı olduğu, öğretmenin gerekli tanımları ve açıklamaları yaptığı aşamadır. Giriş bölümünde sorduğumuz soruların cevaplarını bulmalarını sağlarız. Ayrıca konu en ince ayrıntısına kadar açıklığa kavuşmuş olur öğrencinin aklında konuyla ilgili sorun kalmaz.

Derinleştirme aşaması: Burada öğrenciler kazandıkları bilgileri veya problem çözme yaklaşımını yeni olaylara ve problemlere uygular. Bu yolla zihinlerinde daha önce var olmayan yeni kavramları öğrenmiş olurlar. Ayrıca günlük hayattan örnekler vererek konunun daha iyi anlaşılması sağlanabilir.

Değerlendirme aşaması: Öğretmenin problem çözerken öğrencileri izlediği ve onlara açık uçlu sorular sorduğu, aynı zamanda yeni kavram ve becerileri öğrenmede, öğrencilerin kendi gelişimini değerlendirdikleri evredir. Girişteki soruları tekrar sorarız ve aldığımız yanıtlara göre konunun ne kadar anlaşıldığını ölçmüş oluruz.

CEVAP C

29. Kadir Bey'in erişiyi değerlendirmede mutlak ölçüt kullanması ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı durumdur. Çünkü erişinin değerlendirilmesinde bağıl ölçüt kullanılmalıdır.

CEVAP B

32. Standart sapma içindeki standart hata yüzdesi en düşük olan III. test olduğundan III. testin güvenilirliği en yüksektir.

CEVAP C

30. Ahmet'in T puanı 70, Şeyda'nın T puanı 35'tir. Ancak Ahmet Şeyda'nın iki katı biliyor denmez. Çünkü T puanları eşit aralıklı ölçek düzeyindedir. Eşit aralıklı ölçekte ölçülen özellik bakımından oransal işlemler yapılamaz.

CEVAP E

33. İlk 10 soruyu doğru cevaplayan öğrencilerden bazı öğrencilerin örüntüyü farkederek geri kalan maddeleri okumadan doğru cevaplama yanlılığına neden olmuştur. Bu yanlılık ilk 10 soruyu doğru cevaplayan ve örüntüyü farkederek öğrencilere yönelik olmuştur. Bu durum sistematik hataya neden olmuştur.

CEVAP B

31. Esmâ hanım taşın suyun hacmini litrenin hacmiyle ölçtüğünde doğrudan ölçme yapmıştır. Çünkü cisimlerin hacmi litrenin hacmiyle ölçülmüştür.

CEVAP A

34. Hatanın kaynağı hem ölçme aracındaki örüntüden hemde öğrencinin yanlılığından kaynaklı olduğundan D seçeneği doğrudur.

CEVAP D

35. Öğretmenin bu uygulaması testteki soruların ölçmesi gereken özelliği ölçüp ölçmediğini tespit etmeye yönelik olduğundan uzmanın bu çalışması geliştirilen testin en çok yapı geçerliği hakkında bilgi sağlar.

CEVAP D

38. Maddenin ayırıcılığın negatif olduğundan bu madde testin iç tutarlılığını düşürmektedir. Bu maddenin testten çıkarılması testin iç tutarlılığını artırır.

CEVAP A

36. Toplanan bilgiler alan uzmanı olmayanlardan toplandığı için araştırmacı sınavın görünüş geçerliğini belirlemeye çalışmıştır.

CEVAP C

39. Öğrencilerin standart puanları ham puanlara dönüştürülürse

öğrenci	standart puan	ham puan
Serap	82	16
Ayşe	64	10
Kadir	55	7
Mehmet	76	14
Canan	70	12

Serap 2 soru daha cevaplarsa $16 + 2 = 18$ soruyu doğru cevaplayacağından soruların hepsini doğru cevaplamış olamaz.

CEVAP D

37. Özellikleri verilen ölçme arası derecelendirme ölçeğidir.

CEVAP E

40. Ortalamaya en uzak standart puanı olan

Serap: $70 - 82 = -12$

Ayşe: $70 - 64 = 6$

Kadir: $70 - 55 = 15$

Mehmet: $70 - 76 = -6$

Canan: $70 - 70 = 0$

Kadir olduğundan Kadir gruptan başarı açısından en çok farklılaşmıştır.

CEVAP C

41. Umarsızca kavramının eş anlamlısı olan kavram çaresizcedir. Şair hem çaresiz hem de hayırsızdır. Yani halinden memnun olmadığı söylenebilir. Bu durumun karşılığı olabilecek kimlik statüsü ise hem bunalım ve kararsızlığın hem de karar ve bağlanmanın olmadığı “**dağınık kimlik**”tir.

CEVAP E

44. B, C, D ve E seçeneklerindeki yargılar, Piaget'nin çocuklarda bilişsel gelişim, ahlak gelişimi, dil gelişimi ve oyun gelişimine ilişkin düşünceleri bağlamında doğru yargılardır. **A seçeneğindeki** “Tümevarımsal düşünme olasılıklıdır ve soyut işlemler döneminde gelişmeye başlar.” **yargısı ise hatalıdır.** Çünkü tümevarımsal düşünme Piaget'ye göre bilişsel gelişimin üçüncü dönemi olan somut işlemler döneminde gelişmeye başlar.

CEVAP A

42. “Ata et, aslana ot atılmaz.” özdeyişinin günlük yaşamda dilin kullanımı bağlamında açılımı “Doğruyu söylemek adına her doğru her yerde söylenmez.” ya da “Sen ne söylersen söyle, anlatabileceklerin karşı tarafın anlama kapasitesiyle sınırlıdır.” vb. biçimlerde yorumlanabilir. Dil gelişiminde bu durumun karşılığı olan kavram ise “**kullanım-pragmatik**”tir.

CEVAP D

45. Freud'a göre, çocuklarda cinsel ve saldırgan duyguların yoğunluk kazandığı, süperegö kişilik alt sisteminin ve dolayısıyla ahlaki gelişimin sürecinin başlangıcı olan psikoseksüel gelişim dönemi, kişilik gelişimin üçüncü ve en önemli dönemi olan “**fallik dönem**”dir.

CEVAP C

43. Onur ve kardeşi Mustafa'nın müziğe yaklaşımlarını en iyi açıklayan ilke gelişimde “**Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.**” ilkesidir. İki insan kardeş bile olsalar çeşitli nedenlerle ilgi alanları farklı olabilir.

CEVAP B

46. Piaget'ye göre, işlem öncesi dönemde benmerkezci düşünme biçiminden dolayı çocuklarda ahlak olgusu yoktur. Çocuklar, benmerkezci düşünme biçiminin etkisinden somut işlemler döneminin başından itibaren kurtulmaya başladıkları için ahlaki gelişim sürecinin başlangıcı “**somut işlemler**” dönemidir. Ahlak gelişimi bilişsel gelişime paralel bir seyir takip ettiği için tamamlandığı dönem “**soyut işlemler döneminin sonu**”dur.

CEVAP C

47. İnsan, biyolojik, psikolojik ve sosyal olmak üzere üç temel özelliği olan bir varlıktır. A. Maslow ve E. Fromm'a göre, insanın hayvanlarla ortak olan fizyolojik ihtiyaçları yanında, hayvanlardan farklı olarak büyüme-gelişim ve varoluşsal ihtiyaçlarının da bulunmasıdır. Günümüzde Batı tarzı ve birey temelli psikolojik bakış, insanların sevgi, ait olma, bağlılık vb. ihtiyaçlarını kişilerarası ilişkiler zayıfladığı için yeterince karşılayabilecekleri bir ortam "**bağlam**" bulamamalarına ve bu da insanların yoğun bir biçimde yalnızlık ve stres gibi duygusal travmalara maruz kalmalarına ve bu da onların psikolojik sağlıklarının bozulmasına neden olmaktadır.

CEVAP E

48. Türk sosyoloğun köylülerinin Amerika'lı sosyoloğa bu şekilde cevap vermelerinde hem çevrenin beklentisine uygun davranma (ki öyle söylemezlerse kendi köylüleri olan sosyoloğun mahcup olması durumu) hem de ikilyüzlülük var (olduğu gibi değil de olması gerektiği gibi görünme çabası). Kohlberg'in kuramında bu durumun karşılığı olan ahlaki gelişim evresi "**iyi çocuk olma eğilimi**"dir.

CEVAP D

49. Çocuğun hayatı boyunca bağlanabileceği bir otorite aramasına ve edilgen davranışlar sergilemesine neden olan yetişkin tutumu "**yetkeci-otoriter tutum**"dur. Bu tür bir yaklaşımda baskı ve dayatma temel yöntem olduğu için çocuğun düşünce ve duyguları önemsenmez ve bunun bir sonucu olarak da kurallar ve kararlar yetişkinlerce belirlenerek çocuklara zorla dayatılır. Evde ve okulda hem öğrenme hem de sağlıklı bir benlik ve kişilik gelişimi için korku ve tehdidin olmadığı özgür bir ortamın oluşturulması gerekir.

CEVAP A

50. A seçeneğindeki durum "yaklaşma-kaçınma", B seçeneğindeki durum "**yaklaşma-yaklaşma**", C seçeneğindeki durum "kaçınma-kaçınma", D seçeneğindeki durum "yaklaşma-kaçınma" ve E seçeneğindeki durum da yine "yaklaşma-kaçınma"ya örnektir.

CEVAP B

51. Çocuğun bilişsel gelişiminde başkaları (yetişkinler ve akranları) etkilidir ve bu bağlamda çocuğun diğer insanlar ve kültürle sosyal etkileşimleri önemlidir. Gelişim yönleri farklı olsa bile dil ve düşünce karşılıklı olarak birbirini etkiler. Dil düşünmenin aracıdır. Bu düşünceler "**Lev Vgotsky**"ye aittir ve bundan dolayı kuramın diğer bir adı da "**sosyokültürel kuram**"dır. Vygotsky'ye göre, çocuklarda önce sosyal yön ve sonrasında da bilişsel yön gelişir. Bunun bir sonucu olarak da Piaget'nin aksine Vygotsky'de bilişsel gelişim dıştan içe doğrudur.

CEVAP B

52. "Yeterince ders çalışmadığı için KPSS'yi kazanamayan öğretmen adayı Seçil'in yaşadığı hayal kırıklığının da etkisiyle arkadaşlarına sınav sırasında başının çok ağrıdığını söylemesi" durumunun karşılığı olan savunma mekanizması "**mantığa bürüme**"dir. "Karanlıktan çok korkan Yusuf'un bir gece yolculuğunda zaman zaman korku belirtileri gösteren arkadaşlarını korkaklar olarak nitelendirmesi" durumunun karşılığı olan savunma mekanizması "**yansıtma**"dır. "Babasına hayran olan bir gencin, birçok hareketinde babasının davranışlarına öykünmesi" durumunun karşılığı olan savunma mekanizması da "**özdeşim kurma**"dır.

CEVAP C

53. Bu örnek olayda yaşanmışlık vardır. Diğer bir ifadeyle koşullanma sonrası sorulmaktadır. Koşullanma sürecinin başındaki üç değişken olan sosyal grup-**nötr uyarıcı**, olumsuz sıfatlar-**koşulsuz uyarıcı** ve olumsuz duygular da-**koşulsuz tepki**'dir. Nurgül'ün koşullanma sürecinin sonunda sosyal gruba karşı hissettiği olumsuz duygular-**koşullu tepki** ve sosyal grupta koşullu uyarıcıdır.

CEVAP E

56. Bu örnek olaydaki sürücünün kızının babası her kornaya bastığında küfretmesi davranışının karşılığı olan koşullanma türü "**tepkisel koşullanma**"dır. Kornaya sesi küçük kız için koşullanma sonrasında koşullu uyarıcı olarak aynı zamanda "ayırt edici uyarıcı" işlevini yerine getirmektedir. Çocuğun bu sesi duyduğunda "küfretmesi" ise koşullu tepkidir.

CEVAP E

54. "Sanat engelli bir koşu, engellere rağmen bunu yılmadan yapabiliyorsan en büyük kahraman sensin!" sözü "Güçlülükler karşısında yılmadan yoluna devam etmek" anlamına geldiği için öğrenme psikolojisinde bu durumun karşılığı olan bireysel faktör(kavram) "**güdülenme-motivasyon**"dur. Güdülenme, bir işi yapmak için harekete geçme ve güçlülüklere rağmen çabayı sürdürme eyleminin adıdır.

CEVAP A

57. Pınar Öğretmen'in her dersin başında, öğrencilerine ünite (konunun) hedefleri ve sahip olabilecekleri kazanımlar hakkında bilgi vermesi durumunun karşılığı olan bilişsel süreç "**dikkat çekme**"dir. Öğrenme psikolojisinde doğrudan odaklanma durumunun karşılığı "seçici dikkat"tir. Bilişsel bir süreç olarak dikkatin kavram olarak karşılığı da "bilincin belli bir noktada toplanmasıdır".

CEVAP B

55. D seçeneğindeki "İşler bellekte görsel bilgi 0,5-2 saniye, işitsel bilgi ise maksimum 4 saniyeye kadar depolanabilmektedir." yargısı, duyuşsal kayıtlarla ilgili doğru bir yargıdır; işler bellekle ilgili hatalı bir yargıdır. Zira, işler belleğin de bilgiyi saklama süresi sınırlı olmasına rağmen bilgiyi saklama süresi duyuşsal kayıttan daha uzundur ve 20-30 saniye arasında değişir.

CEVAP D

58. (I) edimsel koşullanmaya, (II) tepkisel koşullanmaya, (III) tepkisel koşullanmaya, (IV) geçici davranışa ve (V) edimsel koşullanmaya örnektir. Bu duruma göre cevap II ve III'teki örnek olaylar tepkisel koşullanmaya örnektir.

CEVAP A

59. Başlangıçta kadavradan çok korkan öğrencilerin, bir süre sonra uyarının şiddetinde ve tonunda herhangi bir değişiklik olmamasına karşın kadavradan korkmaya başlamaları durumunun karşılığı olan psikoloji kavramı "**duyusal uyum-duyu organlarının alışması ya da duyarsızlaşma**"dır. Diğer bir ifadeyle, başlangıçta organizma için çok rahatsız edici olan bir uyarının bir süre onunla aynı ortamda kaldıktan sonra rahatsız etmemesi durumunun adıdır "duyarsızlaşma".

CEVAP D

60. Ayakkabısının bağcıklarını bağlamakta ve çözmekte zorlanan Vildan'ın annesini izledikten sonra bu işi kolayca yapabilir duruma gelmesini en iyi açıklayan öğrenme türü "**sosyal bilişsel-modelden öğrenme**"dir.

CEVAP C

61. Leblebinin Çorum'u veya Neşet Ertaş isminin Kırşehir'i hatırlatması durumunu en iyi açıklayan öğrenme türü "**çağrışımsal öğrenme**"dir. Bu duruma göre leblebi uyarını Çorum ilini ve Neşet Ertaş uyarını da de Kırşehir ilini çağrıştırmaktadır. Bir tepki ile bir uyarın arasındaki çağrışımdan yararlanarak (koşulsuz uyarın↔koşulsuz tepki), önce aralarında çağrışım bulunmayan iki uyarın (koşulsuz uyarın↔nötr uyarın) çağrışım oluşturmak ve sonrasında da başlangıçtaki nötr uyarın ile koşulsuz tepki arasında çağrışım oluşturma durumunun karşılığı olan ilke Thorndike'in bağlaşımcılık kuramında "**çağrışımsal geçiş**"tir.

CEVAP B

62. Çok gönüllü olmasa da 2012 yılının Temmuz ayında yapılacak KPSS'ye girmeyi çok isteyen ve bu sınavda başarılı olamayacağını düşündüğü için de ders çalışmaya başlamakta ve sürdürmekte güçlük çeken öğretmen adayının, bir sabah televizyonda sabah haberlerini izlerken 2013 yılında yapılacak sınavda, başta öğretmenlik alan sınavı olmak üzere bazı önemli değişiklikler yapılacağını hemen fark etmesi durumunun karşılığı olan algısal örgütlenme yasası gestalt yaklaşımında "**şekil-zemin ilişkisi**"dir. Çünkü gestalt yaklaşımına göre, bireyin amaçları, ihtiyaçları, beklentileri ve önceki yaşantıları uyarınları algılamasını ve öğrenmesini önemli ölçüde etkiler (algıda seçicilik).

CEVAP E

63. Kurt Lewin'in "**alan kuramı-topoloji**"na göre, bireyin davranışlarına ve öğrenmesine yön veren biliş alanını ve yaşam alanı olmak üzere iki tür alan vardır. Bu iki tür alandan daha etkili olanıysa yaşam alanıdır. Yaşam alanı bir insanı etkileyebilme ihtimali olan geçmişe, şimdide ve geleceğe ait her tür olaydan oluşur. Psikolojik bir bakış açısıyla, davranışı yaşamın bu üç yönünün her biri, herhangi bir tek durumda belirleyebilir. Yaşam alanı, bireyin kendi psikolojik çevresiyle (psikolojik alan) etkileşimi sırasında ortaya çıkan ihtiyaçların toplamından oluşur.

CEVAP D

64. **A seçeneğindeki** "Davranışçı kuramlara göre, ön bilgiler ve bilişsel beceriler öğrenmeyi etkiler." yargısı, **davranışçı kuramlar için hatalı bir yargıyken**, bilişsel öğrenme kuramları için doğru bir yargıdır. B, C, D ve E seçeneklerindeki yargılar ise ilişkilendirdikleri kuramların öngörülerini temel alındığında doğru olan yargılardır.

CEVAP A

65. Bu örnek olayda Sadık, koşullanma sürecinde yalnızca kuşlar için koşulsuz bir uyarıcı olan yemi kullanmaktadır. Bu tür bir koşullanmada koşulsuz uyarıcı ortama eşit zaman aralıklarıyla verilir ve bir süre sonra eş zaman aralıkları koşullu uyarıcı işlevini yerine getirmeye başlar. Tepkisel koşullanma sürecinde bu durumun karşılığı olan alternatif koşullanma yolu “geçici koşullanma”dır.

CEVAP C

66. Bir basketbol okulundaki öğrencilerin, antrenörü pota altındaki çizgili alanda çeşitli hareketleri yaparken izlemeleri durumunun karşılığı olan kavram sosyal bilişsel kuramda “dikkat”tir. Antrenörün yaptığı hareketleri pota altındaki çizgili alanda her öğrencinin ayrı ayrı yapması durumunun karşılığı olan kavram sosyal bilişsel kuramda “uygulama-motor tekrar”dır. Öğrencilerin, antrenörün yaptıklarını zihinlerinde belli bir sıraya koyarak bellek kodları oluşturmaları durumunun karşılığı olan kavram sosyal bilişsel kuramda “hatırda tutma-bellek kodları oluşturma”dır. Çizgili alanda yaptıkları antrenörce beğenilen öğrencilerin bu hareketleri yapmaya devam etmeleri durumunun karşılığı olan kavram sosyal bilişsel kuramda “güdülenme”dir.

CEVAP A

67. Öğrenme ilkeleri ve ilişkili oldukları kuramlar doğru olarak eşleştirildiğinde; A, B, D ve E seçeneklerindeki ilke ve kuram eşleştirmeleri doğrudur. **C seçeneğindeki** “Eşik yöntemi-Tepkisel koşullanma” eşleştirmesi ise hatalıdır. Doğrusu “Eşik yöntemi-Bitişiklik” olmalıdır.

CEVAP C

68. Öğrenme olayını beynin öğrenmeden önceki ve sonraki yapısı arasında meydana gelen değişiklikler olarak ele alan “Hebb, nörofizyolojik-beyin temelli yaklaşım”da bu kapsamda öğrenmeyi açıklarken iki temel kavram hücre topluluğu ve faz ardışıklığı üzerinde durmuştur. Hebb’e göre bireyin karşılaştığı her nesne, beyinde hücre topluluğu olarak adlandırılan birbiriyle bağlantılı bir dizi nörondan meydana gelmiş karmaşık bir sistemi ateşler. Faz ardışıklığı ise birbiriyle bağlantılı hücre topluluğu serisi olarak ifadedirilmektedir. Öğrenme bir kez oluştuğunda, hücre topluluğunda olduğu gibi, iç ve dış uyarıcılar ile ateşlenir. Bir faz ardışıklığında yer alan herhangi bir hücre topluluğu veya topluluklarının kendi aralarında yaptığı kombinasyonlardan biri ateşlendiğinde, zihinde belirli mantıksal sıra içerisinde düzelenmiş bir düşünce serisi oluşur. Örneğin bir kelimenin hatırlanması olumlu veya olumsuz bir çok duygu ve düşüncenin faz ardışıklığı ile olmaktadır.

CEVAP D

69. A, C, D ve E seçeneklerindeki görevler, 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ye göre, illerde ve ihtiyaç duyulan ilçelerde Milli Eğitim Müdürlükleri’ne bağlı olarak açılan rehberlik ve araştırma merkezlerinin görevleri bağlamında doğrudur. **B seçeneğindeki** “Özel eğitim gerektiren çocukları uygun okul ve kurumlara yerleştirmek” görevi ise RAM’in değil, “Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu’nun görevidir.

CEVAP B

70. Hayatı başkalarının beklentilerine cevap verebilme çabasıyla geçen bir insanın yaşamı boyunca “Benim” diyebileceği bir ürüne-esere imza atabilmesi mümkün değildir. Bu metinde, insancıl yaklaşıma göre, insan yaşamında “Varoluşsal biçimde yaşama”nın önemine vurguda bulunmaktadır.

CEVAP E

71. Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yönetmeliğinin ilgili maddesine göre dönem başında okulun rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programının ve dönem sonunda da yıl sonu çalışma raporunun hazırlanmasını sağlamak “okul müdürü”nün görevidir. Dönem başında programın ve dönem sonunda da raporun hazırlanması psikolojik danışman/danışmanların işiyken, hazırlanan program ve raporu müdüre sunmakta koordinatör psikolojik danışmanın işidir.

CEVAP B

72. Gelişimsel rehberlik uygulamalarının temel amacı tüm öğrencilerin gelişimin tüm alanlarında bir bütün olarak gelişimlerini desteklemek ve kolaylaştırmaktır. Bu temel amaç esas alındığında A, B, D ve E seçeneklerindeki yargılar gelişimsel rehberlik uygulamaları bağlamında doğrudur. **C seçeneğindeki** “İlkokul, ortaokul ve liselerde rehberlik uygulamaları için ayrılan rehberlik ders saatlerine girmek ve sınıf içi etkinlikleri yürütmek öncelikle psikolojik danışmanların görevidir.” **yargısı ise hatalıdır.** Zira bu öğretim kademelerinin tümünde rehberlik uygulamaları için rehberlik ders saatlerine girmek ilkokullarda sınıf, ortaokul ve liselerde de sınıf rehber öğretmenlerinin görevidir.

CEVAP C

73. A seçeneğindeki “Veli, öğretmen ve yöneticilere ergenlerle iletişim konusunda seminerler verilmesi”, **problem alanlarına göre kişisel-sosyal rehberlik türü bir hizmettir ve eğitsel rehberlik hizmetleri kapsamında yer almaz.** B seçeneğindeki yargı ise velilere yönelik olduğu için hem müşavirlik hizmeti hem de sınavlarla ilgili olduğu için eğitsel rehberlik türü bir hizmettir. C, D ve E seçeneklerindeki etkinliklerin tümü de problem alanlarına göre eğitsel rehberlik hizmetleri kapsamında yer alır.

CEVAP A

74. A, B, C ve E seçeneklerindeki yargılar sosyometri tekniğinin kullanım amacı ve kullanımı sırasında uyulması gereken ilkeler bağlamında doğru olan yargılardır. **D seçeneğindeki** “Tekniğin üstün yanı bireyin yaşamında etkili olan ve onun yaşamına yön veren kişilerin belirlenmesinde kullanılabiliyor olmasıdır.” yargısı ise **sosyometri tekniği için hatalı bir yargı iken, sosyal atom ölçeği için doğru bir yargıdır.**

CEVAP D

75. A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar bir tür alttan alma anlamına gelen ayıcık taktiği için doğrudur. **E seçeneğindeki** “Birey için istekler ilişkilerden daha önemlidir.” yargısı, **-köpekbalığı-zorlama-** taktiği için **doğru,** ancak **-ayıcık ya da oyuncak ayı-alttan alma-** taktiği için hatalıdır.

CEVAP E

76. B, C, D ve E seçeneklerindeki yargılar görüşme tekniğinin kullanım amacı ve kullanımı sırasında uyulması gereken ilkeler bağlamında doğru olan yargılardır. **A seçeneğindeki** “Elde edilen bilgilerin geçerliliğinin görüşülen bireyin kendini anlatabilme gücüne bağlı olması” **yargısı ise hatalı bir yargıdır.** Zira görüşülen birey görüşmecinin sorularına kendi amacına uygun cevaplar verebileceği gibi (yanıltma hatası), sosyal beğenirlik kaygısıyla görüşmecinin beklentilerine uygun cevaplar verme çabası içerisine de girebilir.

CEVAP A

77. Maslow, ihtiyaçlar hiyerarşisi ve kendini gerçekleştirme kuramında güdülenme konusunda ikili bir model sunmuştur: “**eksiklik-yetersizlik güdülleri**”, gerilimin azaltılmasını ve dengenin yeniden kurulmasını isterlerken; “**gelişim-büyüme güdülleri**” ise gerilimi gelecekteki hedeflere ulaşabilmek için sürekli kılmaya çalışırlar.

CEVAP E

79. Hem bir psikolojik danışman hem öğretim üyesi olan ve çok tanınan bir ruh sağlığı uzmanı, yardım için gelen insanlara bakışıyla ilgili soru soran öğrencilerine meslek yaşamının ilk yıllarında kendime şu soruyu soruyordum: “Bu insana nasıl davranabilir, onu nasıl tedavi edebilir ve değiştirebilirim sorusunun cevabı “**davranışçı**” yaklaşımdır. Şimdi ise bu soruyu şöyle soruyorum: “Bu insanın kendi kişisel gelişimi için yardımcı olacak bir ilişkiyi nasıl kurabilirim sorusunun cevabı “**hümanist-insancıl**” yaklaşımdır.

CEVAP B

78. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkili bir biçimde yürütülebilmesi ve ekip üyeleri arasında ortak bir anlayış oluşturulabilmesi için sınıf rehber öğretmenlerine öncelikle verilmesi gereken hizmet “**müşavirlik-konsültasyon**” hizmetidir. Bu hizmeti, yalnızca psikolojik danışmanlar öğrenciyle ilgili kişilere (veli, öğretmen ve yöneticilere) verebilirler.

CEVAP D

80. Okullarda zorbalığa karşı alınabilecek önlemlerden birisi de “zorbalar” ve “kurbanlar”a gerektiğinde psikolojik danışma yardımı verilmesidir. Psikolojik danışmanlar, zorbalığa maruz kalan ya da zorbalık yapan öğrencilere bu tür bir yaşantının hemen sonrasında “**krize müdahale**” ya da aradan belli bir zaman geçtikten ve birey üzerinde yıkıcı bazı etkilere neden olduktan sonra “**çare bulucu-düzeltici-iyileştirici**” bir yaklaşımla psikososyal müdahale hizmeti vererek gerektiğinde onları uygun kişi ve kurumlara “**sevk-refere**” edebilirler.

CEVAP A